
Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren over Vissterfte door lage waterstand Oostvaardersveld Noord, ingediend op 20 juli 2022, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 26 juli 2022 (2986590).

1. Heeft u kennisgenomen van de beelden die op dit moment circuleren op social media betreffende de lage waterstand op het Oostvaardersveld Nood? Zie link: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02f649LTRWc6jhzAiqoBbA93BVmEbDaXxauFc3WVj1Trw1Gn1RKD1QexBYXUXbLNml&id=100003845482885

Antwoord: Het college van Gedeputeerde Staten heeft kennis genomen van de beelden over de lage waterstanden op het Oostvaardersveld Noord.

2. Op de beelden is duidelijk zichtbaar dat de karpers happen naar voldoende zuurstof, stervende zijn/stikken en dat een aantal al gestorven/gestikt is. Kan GS toezeggen om nu MET SPOED en PER DIRECT in contact te treden met SBB en hen opdracht te geven PER DIRECT in actie te komen, het gebied te controleren en maatregelen te nemen die nodig zijn om erger te voorkomen?

Antwoord: Wij begrijpen dat de beelden van stervende vissen aangrijpend zijn. Toch zien wij geen aanleiding om hierover aan Staatsbosbeheer een instructie te geven, enerzijds omdat de beheerverantwoordelijkheid bij Staatsbosbeheer ligt, anderzijds omdat het proces onderdeel is van natuurlijke processen in het gebied die leiden tot diversiteit in flora en fauna. Het proces van stervende dieren door een natuurlijke fenomeen als droogte hoort bij de levenscyclus in natuurgebieden: dieren als zeearenden gebruiken de dode vissen als voer. Dit sluit aan bij het doel dat de provincie voor het gebied heeft: realisatie van een kwalitatief hoogwaardig natuurgebied.

3. Bij de beantwoording op onze eerdere vragen inzake vissterfte werd gesproken over preventieve beheersmaatregelen, zoals oa het afvangen van vissen en uitzetten in het Markermeer. Kan GS aangeven welke beheersmaatregelen op dit moment van toepassing zijn of worden overwogen en waar hangt dit vanaf?

Antwoord: De preventieve maatregelen waar naar verwezen wordt, betroffen maatregelen in verband met de moerasreset. SBB voert deze moerasreset uit in opdracht van de Provincie en komt voort uit het Natura 2000-beheerplan en is tevens onderdeel van het beleidskader beheer Oostvaardersplassen. Daarmee heeft de provincie een betrokkenheid bij de preventie van negatieve gevolgen van de moerasreset en de maatregelen om die gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen.

De situatie voor het Oostvaardersveld is anders en valt niet onder de werking van het beleidskader.

4. Kan GS aangeven of er op meerdere plaatsen in de OVP of het Oostvaardersveld dergelijke problemen spelen? Zo ja, welke beheersmaatregelen zijn daar van toepassing? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Navraag bij SBB levert de volgende informatie op.

Met betrekking tot de poelen kunnen binnen het natuurbeleid twee soorten onderscheiden worden:

1. De regenwater gevoede geïsoleerde poelen. Dit zijn poelen die niet gekoppeld zijn aan het oppervlaktewatersysteem. Dit zijn poelen met helder water, waterplanten en een rijke fauna. De kolonisatie door vis is beperkt, maar kan wel plaats vinden. Eens in de zoveel jaar vallen deze poelen droog, waarmee er een reset van met name de vispopulatie optreedt. Na een periode van droogval vult de poel zich weer.
2. De aan het oppervlaktewater gekoppelde poelen die gekoloniseerd worden door de visstand van het oppervlakte water (karper, brasem snoekbaars). Dit zijn vaak poelen met troebel water waar weinig waterplanten in voorkomen en een beperkte amfibieën wereld. Deze poelen vallen niet droog. Ze zijn van waarde in het voorjaar omdat ze snel opwarmen en kikkers hun eieren er in af zetten. Wat weer voer voor vogels is.

Beide soorten poelen komen in het beheergebied Oostvaardersplassen voor. In het Natura 2000-beheerplan wordt de betekenis van beide type poelen voor het kerngebied beschreven.

Het droogvallen van niet aan het oppervlakte water gekoppelde poelen is een natuurlijk proces. Dat daar dieren en planten bij (af)sterven hoort daar bij. Deze dode dieren zijn weer voer voor anderen (bv de zeearend). Tegelijk zijn deze poelen in de gevulde situatie een kraamkamer voor vele soorten passend bij het heldere ondiepe waterleven. Zonder periode van droogval gaat deze kwaliteit verloren.